

MONTERING & SKÖTSEL AV TEGEL SVART LERA

Gäller Stiltjes handgjorda tegelgolv Svart Lera.

Läs igenom hela instruktionen innan arbetet påbörjas.

Svart Lera är ett mycket hårt, handgjort tegelgolv med naturliga variationer i färg, storlek, form och ytstruktur. Plattorna har ett rustikt uttryck och kan variera från gråsvarta till brun- och svartskiftande toner.

Plattorna levereras obehandlade och har därför en ljusare kulör vid leverans. Behandling med kallpressad linolja och linoljevax fördjupar färgerna och ger golvet ett betydligt mörkare uttryck.

Eftersom teglet är handgjort förekommer mindre variationer i plattornas mått, kanter och ytstruktur. Dessa variationer är naturliga och bidrar till golvets karaktär. Svart Lera är dock inte lika ojämnt som Stiltjes återvunna tegelgolv.

1. FÖRBEREDELSE

- Kontrollera leveransen innan arbetet påbörjas.
- Blanda plattor från olika förpackningar för att fördela färg- och strukturvariationerna över hela golvet.
- Gör en provläggning för att kontrollera plattornas placering, färgspel och det färdiga uttrycket.
- Kom överens med kunden om fogbredd och önskat slutresultat innan hela golvet monteras.
- Gör en provbehandling med kallpressad linolja och linoljevax för att visa hur plattornas kulör förändras.
- Låt kunden godkänna det förväntade slutresultatet.
- Säkerställ att underlaget är stabilt, rent, torrt och lämpligt för tegelgolv.
- Golvvärmens ska vara avstängd under montering, fogning och ytbehandling.

2. MONTERING

- Rekommenderad fästmassa: ARDEX X32.
- Använd en lämplig fogmassa från ARDEX.
- Rekommenderad fogbredd: cirka 8–10 mm, beroende på plattornas storlek och variationer.
- Anpassa läggningen efter plattornas naturliga variationer i storlek och form.
- Håll plattorna rena under hela monteringen.
- Torka omedelbart bort fix som kommer på plattornas yta.
- Undvik att gå på plattorna med blöta skor. Cementhaltigt vatten och smuts kan orsaka missfärgningar.

Särskilt viktigt vid läggning

Svart Lera är ett handgjort tegel där plattornas mått och kanter kan variera något.

- Utgå från tydliga och sammanhängande läggningslinjer.
- Prioritera läggningslinjerna framför exakt jämna fogbredder.
- Låt fogbredden variera naturligt efter plattornas storlek och form.
- Bedöm hela golvet löpande för att säkerställa ett harmoniskt resultat.

Viktigt: Svart Lera ska inte förväntas ge samma exakta fogar och kanter som ett industriellt tillverkat golv. De naturliga variationerna är en del av materialets utseende.

3. BEHANDLING MED KALLPRESSAD LINOLJA FÖRE FOGNING

Svart Lera ska behandlas med kallpressad linolja före fogning. Linoljan fördjupar plattornas mörka färger och ger ett fylligare svart uttryck.

- Låt fixet härda och säkerställ att plattorna är rena och torra. Räkna med cirka 24–48 timmar efter montering, beroende på förhållandena.
- Applicera kallpressad linolja rikligt och jämnt med en ren pensel.
- Anpassa mängden efter plattornas uppsugningsförmåga.
- Torka bort all linolja som inte har sugits in efter cirka 20 minuter. Inget överskott får ligga kvar på ytan.
- Vänta cirka 24 timmar innan fogningen påbörjas.
- Beräknad åtgång: cirka 5 liter kallpressad linolja per 10 m².

Viktigt: Linoljan kan mörkna plattornas kulör kraftigt. Gör alltid en provbehandling och låt kunden godkänna färgförändringen innan hela golvet behandlas.

4. FOGNING – FOGSPRITSPÅSE REKOMMENDERAS

Svart Lera har en naturligt varierande ytstruktur där fogmassa kan fastna i mindre fördjupningar. Stiltje rekommenderar därför fogning med fogspritspåse när man vill hålla plattornas yta så ren som möjligt.

- Rekommenderad fogmassa: Lämplig fog från ARDEX.
- Välj en fogfärg som harmonierar med önskat slutresultat.
- Gör alltid en provfogning på en mindre yta.
- Spritsa fogmassan direkt i fogarna mellan plattorna.
- Om fogspritspåse saknas kan dubbla kraftiga plastpåsar, exempelvis femliterspåsar, med avklippt hörn användas.
- Fyll fogarna ordentligt och undvik att sprida fogmassa över plattornas yta.
- Torka omedelbart bort fogmassa som hamnar på plattorna.
- Arbeta i mindre sektioner och använd så lite vatten som möjligt vid rengöringen.
- Låt fogmassan härda och torka i cirka 48 timmar, beroende på temperatur och övriga förhållanden.

Alternativ fogmetod – fogning över hela plattan

Svart Lera kan även fogas genom att fogmassan arbetas rakt över plattornas yta med fogbräda.

Denna metod innebär att fogmassa kan fastna i plattornas naturliga ojämnheter och inte kan avlägsnas helt. Resultatet blir ett mer antikt och rustikt uttryck.

I Stiltjes butik har vi fogat Svart Lera rakt över plattorna.

Särskilt mörkt golv – ARDEX Antracit

För den som vill uppnå ett så mörkt golv som möjligt kan fogning rakt över plattorna med ARDEX Antracit vara ett alternativ.

Den mörka fogmassan kommer då delvis att stanna kvar i plattornas naturliga fördjupningar och bidra till att golvet får ett mörkare uttryck.

Viktigt: Detta påverkar plattornas färg och kan inte enkelt återställas. Gör därför alltid en provfogning och låt kunden godkänna resultatet innan hela golvet fogas.

5. AVSLUTANDE YTBEHANDLING MED OTTOSSONS LINOLJEVAX

När fogmassan har härdat och golvet är helt torrt avslutas behandlingen med Ottossons linoljevax.

- Ytbehandlingen ska utföras tidigast 48 timmar efter fogning, när golvet är helt torrt. Arbetstemperaturen ska vara minst 15 °C.
- Kontrollera att både plattor och fogar är rena och helt torra.
- Applicera Ottossons linoljevax jämnt med en ren trasa.
- Arbeta i mindre sektioner och undvik att lämna överflödigt vax på ytan.
- Låt behandlingen torka enligt tillverkarens anvisningar.
- Polera vid behov med polermaskin för att få fram önskad ytfinish.
- Beräknad åtgång: cirka 1 liter linoljevax per 15 m².

Slutresultat: Ett mörkare golv med djupare svarta toner och en vaxad yta som kan poleras.

6. GOLVVÄRME OCH SKYDD EFTER MONTERING

- Golvvärmen ska vara avstängd under montering, fogning och ytbehandling.
- Återstarta inte golvvärmen förrän fix, fog och samtliga ytbehandlingar har härdat.
- Hög temperaturen gradvis när golvvärmen återstartas.
- Fäst aldrig tejp direkt på tegelplattorna. Tejpens lim kan orsaka missfärgningar eller skador på ytan.
- Om golvet behöver täckas under fortsatt byggarbete ska lämpligt täckmaterial användas.
- Täck inte golvet förrän plattor och ytbehandling har torkat ordentligt. Undvik tät övertäckning som stänger inne fukt.

7. SKÖTSEL OCH RENGÖRING

Svart Lera är ett mycket hårt tegelgolv som är enkelt att underhålla med regelbunden, skonsam rengöring.

- Dammsug eller torrmoppa regelbundet för att avlägsna sand och smuts.
- Rengör med såpa.
- Fuktmoppa med sparsamt med vatten och undvik att lämna golvet blött.
- Torka upp spill så snart som möjligt.
- När den vaxade ytan börjar kännas torr eller matt kan linoljevaxet förnyas.
- Polera vid behov för att återfå önskad ytfinish.

Undvik följande

- Sura rengöringsmedel och starka avfettningsmedel.
- Lösningsmedel och slipande rengöringsprodukter.
- Stora mängder vatten och långvarig fuktbelastning.
- Rengöringsmetoder som skadar eller avlägsnar linoljevaxet.

VIKTIGT – PRODUKTVAL

Stiltjes rekommenderade produkter ska användas för att vi ska kunna stå bakom det förväntade resultatet av monteringen och behandlingen.

För Svart Lera rekommenderar vi:

- Fästmassa: ARDEX X32.
- Fogmassa: Lämplig fog från ARDEX.
- Fogbredd: Cirka 8–10 mm, med naturliga variationer efter plattornas storlek och form.
- Montering: Gör en provläggning och kom överens med kunden om fogbredd och slutligt uttryck.
- Fogmetod: Fogspritspåse rekommenderas för att hålla plattorna rena. Fogning över hela plattan kan väljas för ett mer antikt uttryck.
- För ett särskilt mörkt resultat: Fogning rakt över plattorna med ARDEX Antracit kan användas efter godkänd provfogning.
- Ytbehandling före fogning: Kallpressad linolja, cirka 5 liter per 10 m².
- Ytbehandling efter fogning: Ottossons linoljevax, cirka 1 liter per 15 m².
- Löpande rengöring: Såpa.

Om kunden eller hantverkaren väljer andra produkter eller monteringsmetoder än de Stiltje rekommenderar sker detta på eget ansvar. Stiltje kan då inte bedöma eller säkerställa hur avvikelserna påverkar tegelplattornas utseende, vidhäftning, hållbarhet eller ytbehandling.

Monteringen ska utföras fackmässigt av en plattsättare med erfarenhet av handgjort tegel. Följ Stiltjes monteringsanvisning samt produktanvisningarna för de rekommenderade produkterna.